

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРАВознавства

Постановка проблеми. Сучасний ринок праці в Україні вимагає від випускників вищих навчальних закладів не лише глибоких теоретичних знань, а й здатності самостійно застосовувати їх в нестандартних ситуаціях, що сприяє переходу від суспільства знань до суспільства життєво компетентних громадян [2, с. 1]. Тому, головним обов'язком науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів є виховання у молоді правової культури, формування демократичного світогляду, розуміння норм чинного законодавства, вміння застосовувати їх в практичній діяльності. Правове навчання студентів та слухачів ВНЗ на сучасному етапі не може обмежуватись виключно просвітницькою або інформаційною діяльністю. Його основним завданням є навчити особу орієнтуватися у правовому полі та добросовісно дотримуватися стандартів правомірної поведінки. Тому система правової освіти повинна опиратися на новітні дослідження в галузі правознавства з використанням інноваційних методів правового навчання. Правознавці – вчені та практичні працівники доводять, що правова освіта є важливим компонентом механізму правової соціалізації особи, який включає три етапи цього процесу: на першому етапі – індивід засвоює правову інформацію; на другому етапі відбувається процес особистісного засвоєння правових цінностей – рівень формування правової свідомості; на третьому етапі необхідно сформовані правові ідеї та принципи втілити в реальні вчинки особи на всіх стадіях її життєвого циклу [3, с 2]. Саме тому, правове навчання студентів та слухачів ВНЗ потрібно організовувати на високому науковому, методичному і практичному рівнях.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз попередніх досліджень свідчить, що проблемі шляхів формування професійних компетентностей на заняттях з правознавства були присвячені роботи В.П. Бездухова, М.К. Будникова, О.М. Дахіна, Б.Д. Ельконіна, А.К. Маркова та ін. Досліджують та впроваджують

сучасні методи розвитку компетентностей А.В. Василюк, О.В. Овчарук, О.І. Пометун, Н.Г.Ничкало, Н.В. Щербак, В.Г. Кремін.

Метою дослідження є пошук різних шляхів і методів формування професійних компетентностей у студентів, що допоможе стимулювати самостійне, індивідуальне та колективне навчання, а також мотивуватиме студентів до активного та постійного розвитку професійних умінь і навичок.

Основні результати дослідження. Дипломовані фахівці повинні вміло орієнтуватись у нормах базового законодавства, розуміти механізми їх реалізації володіти вміннями та компетентностями у галузевому законодавстві. Закон України «Про вищу освіту» регламентує ряд інновацій, серед яких, автономія ВНЗ України, створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, уніфікація ступенів вищої освіти, визначення особливостей співпраці із міжнародними освітніми і науковими установами та опис безпосереднього управління діяльністю вищого навчального закладу тощо. Серед іншого, ст.58 Закону визначає обов'язки науково-педагогічних працівників ВНЗ, зокрема, слід звернути увагу на вимогу щодо якості викладання навчальних дисциплін. З огляду на зазначене вище, науково-педагогічні працівники ВНЗ повинні постійно працювати над підвищенням свого професійного рівня, відслідковувати зміни у законодавстві, удосконалювати педагогічну майстерність, яка б відповідала науковій кваліфікації, обирати ефективні методи і форми навчання, вміти розвивати у студентів та слухачів ініціативність, самостійність та творчі здібності.

Діяльність викладачів повинна спрямовуватись на поєднання навчального і науково-дослідницького аспектів, підвищення активності студентів та слухачів. Обов'язком викладача при підготовці та передачі навчальної інформації є:

1. Визначення мети, завдань та змісту навчальної інформації;
2. Модернізація методики викладання та навчання, яка сприяє активізації навчально-пізнавальної діяльності курсантів, студентів та слухачів;
3. Формування мотивації до навчання у студентів та слухачів;
4. Вміле використання різноманітних видів контролю для вдосконалення процесу управління навчально-пізнавальною діяльністю курсантів, студентів та слухачів.

Освітній процес передбачає інтелектуальну, творчу діяльність у сфері вищої освіти, що провадиться через систему науково-методичних та педагогічних заходів і спрямована на примноження, передачу, засвоєння і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [1, с 2]. При цьому важливого значення набуває вміння науково-педагогічного працівника мотивувати студентів та слухачів до самостійної творчої діяльності. Проте, така навчальна діяльність повинна відбуватись під методичним керівництвом та контролем викладача, без його прямої участі. Забезпечення навчального правового процесу неможливе без матеріальних засобів передачі навчальної інформації, які є інструментом навчальної діяльності викладача і студента та слухача. Оптимальне створення умов для вивчення правових дисциплін у ВНЗ можливе з використанням таких матеріальних засобів передачі навчальної інформації, як:

1. Друкована навчальна інформація (навчальні посібники, підручники, довідники, нормативно-правові акти, таблиці, плакати, інформаційні стенди).
2. Технічні засоби навчання (мультимедійний проектор, слайди, відеофільми, звукозаписи, електронна бібліотека тощо).

Правова обізнаність дає змогу не лише оволодіти правовими чи пов'язаними з ними знаннями у різних сферах суспільного життя, але й спонукає громадян до активної участі у формуванні правової держави, є превентивним заходом щодо запобігання правопорушенням та подолання правового нігілізму. Результатом виступає формування високого рівня правової суспільної свідомості та правової культури.

На якій би посаді фахівець не працював, зобов'язаний знати основи трудового права, щоб чітко організовувати і здійснювати трудовий процес. Йому треба знати, як закон регулює діяльність органів управління, їх права і обов'язки, які акти і в якому порядку вони видають. Фахівець має орієнтуватись у правовому механізмі, що регулює господарські зв'язки підприємств і організацій. Обов'язки спеціаліста - знати права і обов'язки громадян і юридичних осіб і їх правові гарантії. З метою боротьби з правопорушеннями і попередження злочинів, необхідно мати уявлення про кримінальний закон.

Правоосвітня робота повинна здійснюватися під час навчального процесу та в поза ним і охоплювати як студентів, так і їхніх батьків.

Для того, щоб правова освіта була результативною, необхідно дотримуватися певних принципів:

- зацікавленість молоді;
- безпосередня участь кожного студента у підготовці та проведенні масових заходів;
- різноманітність (можливість самим студентам запропонувати тематику).

Висновок. Отже, молоде покоління повинно усвідомити, що незнання не звільняє від відповідальності, а знання навпаки перетворюється на силу, якою можна захистити себе від шкідливого та небезпечного, зміцнити свою силу волі, покращити поведінку. Тому ніколи не буде зайвим повторити свої обов'язки і дотримуватися їх, знати свої права і користуватися ними, побачити деякі проблеми зі сторони та зробити для себе висновки.

ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014р.// Відомості Верховної Ради України від 19.09.2014 р., № 37-38.
2. Указ Президента України № 344/2013 від 25.06.2013р.«Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.» // Урядовий кур'єр від 04.07.2013р., № 117, №155 від 29.08.2013р.
3. Макарова О.В. Правові основи регулювання правової освіти в Україні / О.В. Макарова //Вісник Академії адвокатури України. –2012.–№ 3(25). –С83-89.
4. Скляренко Н.М. Позакласна правова робота – важлива складова виховання громадянина України// Позакласний час. – 2007. - № 4. – С. 17-19;
5. Хвалибога Н.М. Правовий простір родинно-шкільного виховання// Позакласний час. – 2006. - № 5- 6. – С. 75 – 80.